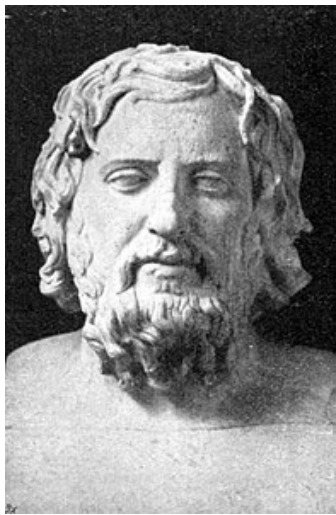

Xenophon - Wikipedia, enciclopedia liberă

5-6 minutes

 Xenofon

Biografie

Naștere	c. 430 î.Hr. Erches ^(ro)
Moarte	c. 354 î.Hr. (75/76 ani) Corint (Grecia)
	Strateg

Date personale

Grup etnic [Greci](#)

Activitate

Tabăra de muncă	Filozofie
Ocupație	Istoric , mercenar , filozof , scriitor și militar
Profesori	Socrate , Prodicus din Queos și Isocrate

Familie

Copii [grătar](#)

Xenophon (în [greacă](#) Ξενοφών, [428 î.Hr.](#) - între [355](#) și [350 î.Hr.](#)) a fost un scriitor, istoric și militar grec, renumit pentru scrierile sale despre cultura și istoria greacă.

Biografie [[editați](#)]

Născut la [Atena](#) în 428 î.Hr., provine dintr-o familie bogată. A fost discipol al lui [Socrate](#) , deși nu a ajuns niciodată să înțeleagă atitudinea stăpânului său. Temperamentul său moderat și situația economică precară l-au determinat să părăsească Atena în [401 î.Hr.](#) , după restabilirea democrației și sfârșitul guvernării celor [treizeci de tirani](#) , pentru a se alătura (contravenind sfaturilor lui Socrate) expediției mercenarilor greci în sprijinul Persan [Cyrus cel Tânăr](#) , care se răzvrătise împotriva fratelui său [Artaxerxes al II-lea al Persiei](#) . După înfrângerea fatală a lui [Cunaxa](#), în 401 î.Hr., și moartea prințului rebel, trupele mercenare au rămas neajutorați și Xenofon a luat un rol semnificativ în întoarcerea mercenarilor în Grecia, ajungând să arate o anumită abilitate militară.

Povestea acestei expediții se numește [Anabasis](#) și este cea mai cunoscută lucrare a sa. [Alexandru cel Mare](#) a consultat această scriere excelentă în timpul invaziei sale a [Imperiului Achemenid](#) , care chiar l-a ajutat să ia decizii serioase în atacul și asediul diferitelor orașe și fortificații.

În [399 î.Hr.](#) , odată cu moartea lui Socrate, el și-a reafirmat ideile antidemocratice și s-a îndepărtat de Atena pentru a reveni în Asia în [396 î.Hr.](#) , când a intrat în serviciul lui [Agesilaus al II-lea](#) din [Sparta](#) (cu care s-a împrietenit). Cu aceasta, a participat la campania împotriva [Fararnabazului II](#) din Asia Mică ([396 î.Hr.](#) - [395 î.Hr.](#)), apoi, pe pământ grecesc, la Bătălia de la [Queronea](#) ([394 î.Hr.](#)) împotriva compatrioților săi atenieni, care l-au alungat și au confiscat proprietate. Apoi a plecat să locuiască în Sparta și mai târziu în [Skillos](#) , lângă [Olympia](#), unde s-a dedicat vânătorii, agriculturii și literaturii. După înfrângerea Lacedaemoniei la bătălia de la [Leuctres](#) în [371 î.Hr.](#) , a trebuit să fugă și a plecat la [Corint](#) și mai târziu la Atena, profitând de anularea ([368 î.Hr.](#)) a decretului de expatriere, cauzată de alianța dintre Atena și Sparta în fața amenințării de la [Teba](#) (unii, totuși, pun sub semnul întrebării această întoarcere a lui Xenophon la Atena; deși revocarea exilului este un martor și fără îndoială. El a murit în 354 î.Hr., fiul său, [Cricket](#) , a murit în [362 î.Hr.](#) la bătălia din [Mantineia](#) , în care Teba a învins coaliția adversă.

Amb l'obra *Anàbasi*, Xenofont inaugura la [historiografia](#) moralitzadora, en què l'historiador jutja les persones i els esdeveniments que narra. Continua l'obra inacabada de [Tucídides](#) sobre la [Guerra del Peloponès](#) amb les *Hel·lèniques*.

Obres[[modifica](#)]

Xenofont escriu en un grec ja evolucionat i amb poca elegància. Les seves obres es poden dividir en tres grans grups:

- Obres historicopolítiques: L'*Anàbasi*, que relata la fracassada expedició en ajuda del persa Cir i el posterior retorn dels [deu mil mercenaris grecs](#) a través de l'altiplà d'[Armènia](#) cap al [mar Negre](#); la *Constitució dels lacedemonis*, un elogi del règim espartà; les *Hel·lèniques*, que recullen, amb poc rigor historiogràfic, el període històric comprès entre el 410 aC i el 362 aC;^[1] *Agesilau*, una biografia idealitzada d'aquest monarca espartà.

- Obres filosòfiques: L'*Apologia de Sòcrates*, que recull la defensa que féu Sòcrates davant els jutges que el condemnaren a mort; els *Records de Sòcrates*, en què recull els seus propis records al voltant del seu mestre; el *Convit*, en què també introdueix diverses opinions socràtiques, per exemple algunes del mateix Sòcrates o d'Antístenes.
- Obres didàctiques: La *Ciropèdia*,^[2] que recull l'educació de Cir, l'estat ideal i diverses opinions sobre política amb finalitat moral; el *Cinegètic*, que representa la caça com un valor educatiu; *Hípica* i *Hipàrquic*, que tracten sobre el món de l'equitació; el *Hieró*, que analitza la natura dels tirans; *Oeconomicus*, un diàleg sobre l'economia domèstica; els *Recursos*, en què suggereix nous sistemes per a augmentar els ingressos dels recursos públics.

Vegeu també[modifica]

- [Expedició dels deu mil](#).

Enllaços externs[modifica]

- [Xenofont](#) al [Somni](#).

Obres de Xenofont al [Projecte Gutenberg](#).

(català):

- *Els Deu Mil* i *Vida d'Artaxerxes* de [Plutarc](#) i **Xenofont** respectivament, traduccions al català de [Carles Riba](#), a Manybooks.com (via [Projecte Gutenberg](#)).

(anglès):

- [Agesilau](#)
- [Anàbasi](#)
- [Apologia de Sòcrates](#)
- [Hipàrquic](#)
- [Ciropèdia](#)
- [Economia](#)
- [Hel·lèniques](#)
- [Hieró](#)
- [Records de Sòcrates](#)
- [Hípica](#)
- [Recursos](#)
- [Constitució dels lacedemonis](#)
- [Cinegètic](#)
- [Convit](#)

Referències[modifica]

